

2022

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Žuvėdru kaimynai

Kalendorius parengtas ir išleistas Lietuvos ornitologų draugijai kartu su partneriais įgyvendinant ES LIFE programos lėšomis finansuojamą projektą „Suinteresuotų institucijų pajėgumų pritaikymas gerinant upinių ir mažųjų žuvėdų apsaugos būklę Lietuvoje“ (Nr. LIFE17 NAT/LT/000545). Projektą iš dalies finansuoja Lietuvos Respublika ir projekto partneriai.

www.lifeterns.lt

Už šio leidinio turinį atsako tik jo autoriai. Jo turinys nebūtinai atspindi Europos Sąjungos nuomonę. Nei Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji agentūra (CINEA), nei Europos Komisija nėra atsakingos už leidinyje teikiamos informacijos panaudojimą.

Sausis

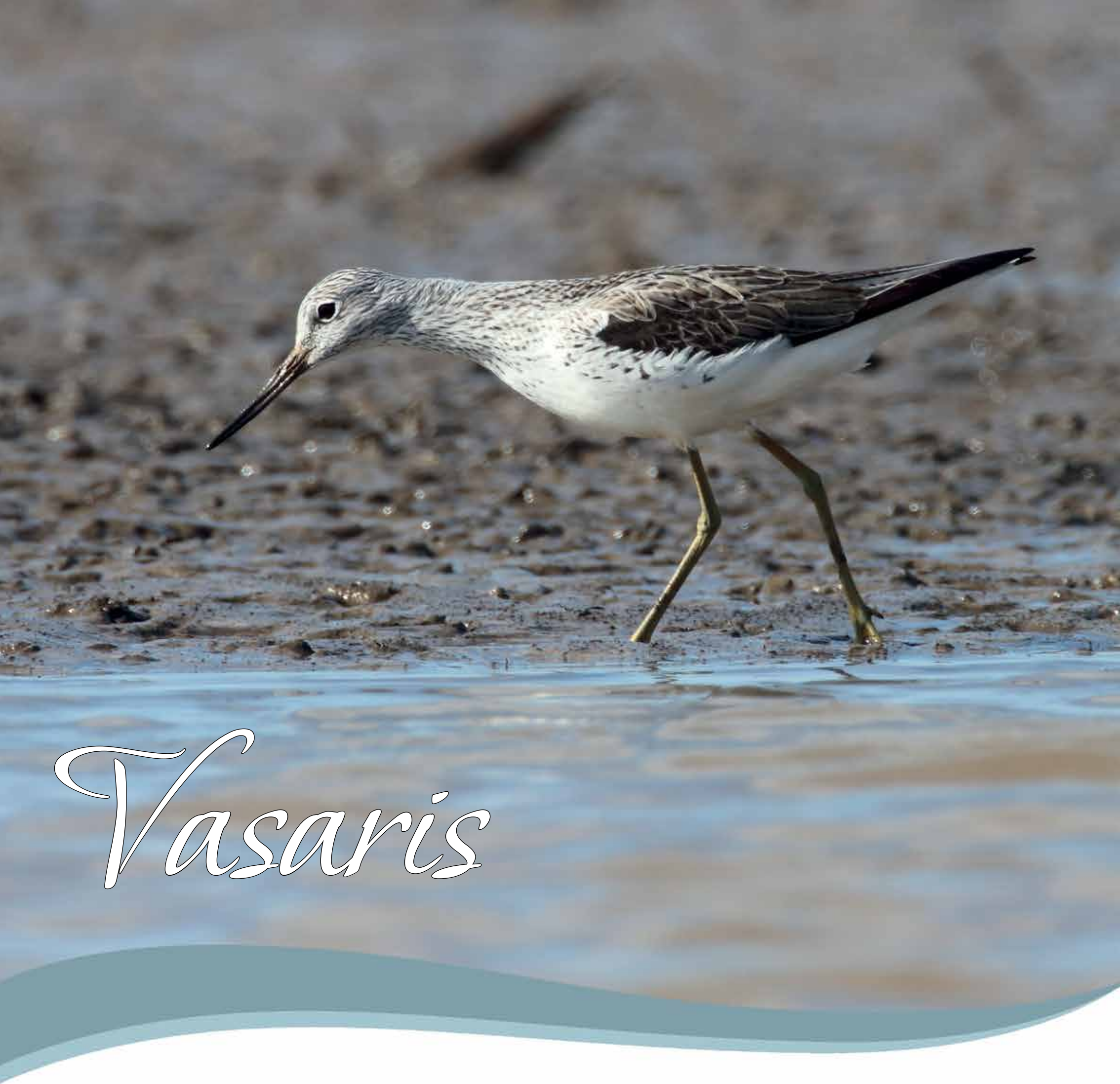
Pr.	A	T	K	P	Š	S
					1 ☀ 8:41–16:03 ☾ 7:28–14:15	2 ☀ 8:41–16:04 ☾ 8:51–15:11
3 ☀ 8:41–16:05 ☾ 9:52–16:27	4 ☀ 8:40–16:06 ☾ 10:33–17:57	5 ☀ 8:40–16:08 ☾ 10:59–19:29	6 ☀ 8:39–16:09 ☾ 11:16–20:58	7 ☀ 8:39–16:11 ☾ 11:30–22:22	8 ☀ 8:38–16:12 ☾ 11:40–23:41	9 ☀ 8:38–16:14 ☾ 11:50–
10 ☀ 8:37–16:15 ☾ 00:57–12:00	11 ☀ 8:36–16:17 ☾ 2:12–12:11	12 ☀ 8:35–16:18 ☾ 3:27–12:24	13 ☀ 8:34–16:20 ☾ 4:42–12:42	14 ☀ 8:33–16:22 ☾ 5:55–13:05	15 ☀ 8:32–16:23 ☾ 7:03–13:38	16 ☀ 8:31–16:25 ☾ 8:02–14:23
17 ☀ 8:30–16:27 ☾ 8:49–15:23	18 ☀ 8:29–16:29 ☾ 9:24–16:33	19 ☀ 8:28–16:31 ☾ 9:48–17:49	20 ☀ 8:27–16:33 ☾ 10:07–19:08	21 ☀ 8:25–16:34 ☾ 10:21–20:28	22 ☀ 8:24–16:36 ☾ 10:32–21:47	23 ☀ 8:23–16:38 ☾ 10:43–23:08
24 ☀ 8:21–16:40 ☾ –10:53	25 ☀ 8:20–16:42 ☾ 00:31–11:05	26 ☀ 8:18–16:44 ☾ 1:58–11:19	27 ☀ 8:17–16:46 ☾ 3:28–11:39	28 ☀ 8:15–16:48 ☾ 5:00–12:07	29 ☀ 8:13–16:50 ☾ 6:25–12:52	30 ☀ 8:12–16:52 ☾ 7:36–13:57
31 ☀ 8:10–16:54 ☾ 8:25–15:20						

Urvinė antis (*Tadorna tadorna*)

Vytauto Knyvos nuotr.

Urvinė antis dažniau sutinkama Kuršių marių pakrantėse, bet ją išvysti galima ir Nemuno žemupyje. Kontrastingų spalvų rūbu išsiskiriančios antys nesunkiai pastebimos tarp kitų rūšių ančių, kurios pasirėdžiusios kuklesnių spalvų aprėdu. Trumpam atokvėpiui ir maisto paieškai antys pasirenka žuvėdrų apgyvendintas salas, kurias nuo pavojingo kranto skiria vandens juosta. Tokiose salelėse urvinės antys neperės, bet bus saugios ir pasisotinusias.

Sausio 1 d. – Naujieji metai,
Lietuvos vėliavos diena
Sausio 25 d. – Pusiaužiemis

Vasaris

Pr.	A	T	K	P	Š	S
	1	2	3	4	5	6
	8:08–16:56 8:57–16:53	8:06–16:58 9:19–18:25	8:04–17:01 9:34–19:54	8:03–17:03 9:46–21:17	8:01–17:05 9:56–22:37	7:59–17:07 10:06–23:55
7	8	9	10	11	12	13
7:57–17:09 10:17–	7:55–17:11 1:11–10:29	7:53–17:13 2:27–10:45	7:51–17:15 3:42–11:06	7:49–17:17 4:52–11:35	7:47–17:19 5:55–12:16	7:45–17:21 6:46–13:10
14	15	16	17	18	19	20
7:42–17:23 7:25–14:17	7:40–17:25 7:53–15:33	7:38–17:28 8:13–16:53	7:36–17:30 8:28–18:14	7:34–17:32 8:40–19:35	7:31–17:34 8:51–20:57	7:29–17:36 9:01–22:20
21	22	23	24	25	26	27
7:27–17:38 9:12–23:45	7:25–17:40 –9:25	7:22–17:42 1:14–9:42	7:20–17:44 2:44–10:07	7:18–17:46 4:10–10:43	7:15–17:48 5:25–11:38	7:13–17:50 6:20–12:53
28						
7:11–17:52 6:57–14:21						

Žaliakojis tulikas (Tringa nebularia)

Vytauto Knyvos nuotr.

Žaliakojis tulikas mūsų šalyje dažniau sutinkamas tik pavasarinių ir rudeninių klajonių metų. Kitų tilvikų draugėje jis braiduoja po pelkių klampumas, upių ir ežerų seklumas, atvirų salų pakrantes. Tuo metu ir išgirsi jo skardų melodinę balsą. Veisimosi metu šis šiaurietis vengia mūsų krašto ir čia neieško perėjimo vietų. Tačiau vilties yra, nes žuvėdrų pamėgtame Novaraistyje jis stebėtas jauniklių auginimo metu. Tai yra ženklas, kad žuvėdros gali sulaukti naujo kaimyno.

Vasario 2 d. – Pasaulinė pelkėtų vietovių diena

Vasario 16 d. – Lietuvos Valstybės atkūrimo diena

Vasario 24 d. – Vievėsio diena

Kovas

Pr.	A	T	K	P	Š	S
	1	2	3	4	5	6
	☀ 7:08–17:54 ☾ 7:22–15:53	☀ 7:06–17:56 ● 7:39–17:23	☀ 7:03–17:58 ● 7:52–18:49	☀ 7:01–18:00 ● 8:02–20:12	☀ 6:59–18:02 ● 8:12–21:32	☀ 6:56–18:04 ● 8:23–22:50
7	8	9	10	11	12	13
☀ 6:54–18:06 ● 8:34–	☀ 6:51–18:08 ● 00:08–8:48	☀ 6:49–18:10 ● 1:25–9:06	☀ 6:46–18:12 ☾ 2:39–9:32	☀ 6:44–18:14 ☾ 3:46–10:07	☀ 6:41–18:16 ☾ 4:42–10:56	☀ 6:39–18:18 ☾ 5:25–11:59
14	15	16	17	18	19	20
☀ 6:36–18:20 ☾ 5:56–13:11	☀ 6:34–18:22 ☾ 6:18–14:30	☀ 6:31–18:24 ☾ 6:35–15:52	☀ 6:29–18:26 ☾ 6:48–17:14	☀ 6:26–18:28 ○ 6:59–18:38	☀ 6:24–18:30 ○ 7:09–20:02	☀ 6:21–18:32 ○ 7:19–21:29
21	22	23	24	25	26	27
☀ 6:19–18:34 ○ 7:32–22:59	☀ 6:16–18:35 ○ –7:47	☀ 6:14–18:37 ○ 00:31–8:09	☀ 6:11–18:39 ○ 2:00–8:41	☀ 6:09–18:41 ☾ 3:19–9:30	☀ 6:06–18:43 ☾ 4:19–10:38	☀ 7:04–19:45 ☾ 6:00–13:01
28	29	30	31			
☀ 7:01–19:47 ☾ 6:27–14:30	☀ 6:58–19:49 ☾ 6:46–15:59	☀ 6:56–19:51 ☾ 6:59–17:25	☀ 6:53–19:53 ☾ 7:10–18:48			

Paprastoji pempė (*Vanellus vanellus*)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Pempė pasirenka didesnes žuvėdrų apgyvendintas salas, kurios dar neapaugusios tankia augmenija, kur dar boluoja atviri smėlynų plotai, driekiasi dumblinės ar smėlėtos salų pakrantės. Pempės yra labai pastabios ir triukšmingos. Joks nelauktas pašalietis neliks nepastebėtas, nervingu skrydžiu nepalydėtas ir garsiai neapšauktas. Toks akylas ir balsingas salos gyventojas yra visos saloje gyvenančios paukščių bendruomenės gynėjas ir užtarėjas.

- Kovo 1 d. – Užgavėnės
- Kovo 4 d. – Kovarnių diena
- Kovo 10 d. – 40-ies paukščių diena
- Kovo 11 d. – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena
- Kovo 19 d. – Pempės diena
- Kovo 20 d. – Pavasario lygiadienis, Pasaulinė žemės diena
- Kovo 25 d. – Gandrų sugrįžimo diena

Kovo mėnuo – tinkamiausias metas inkilams kelti

Balandis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
				1	2	3
				6:51–19:55 7:20–20:09	6:48–19:57 7:29–21:28	6:46–19:59 7:40–22:47
4	5	6	7	8	9	10
6:43–20:01 7:52–	6:41–20:02 00:06–8:08	6:38–20:04 1:22–8:30	6:36–20:06 2:33–9:01	6:34–20:08 3:34–9:44	6:31–20:10 4:23–10:41	6:29–20:12 4:58–11:50
11	12	13	14	15	16	17
6:26–20:14 5:23–13:06	6:24–20:16 5:41–14:26	6:21–20:18 5:55–15:48	6:19–20:20 6:06–17:11	6:19–20:22 6:16–18:35	6:14–20:24 6:26–20:03	6:12–20:26 6:38–21:34
18	19	20	21	22	23	24
6:09–20:27 6:52–23:09	6:07–20:29 7:11	6:05–20:31 00:43–7:39	6:02–20:33 2:09–8:23	6:00–20:35 3:17–9:26	5:58–20:37 4:04–10:46	5:55–20:39 4:34–12:15
25	26	27	28	29	30	
5:53–20:41 4:54–13:44	5:51–20:43 5:08–15:09	5:49–20:45 5:19–16:32	5:46–20:47 5:29–17:52	5:44–20:49 5:38–19:10	5:42–20:50 5:48–20:29	

Gaidukas (*Calidris pugnax*)

Vytauto Knyvos nuotr.

Gaidukas yra retas mūsų krašto gyventojas. Tiktai pavasarį, kada gausios jų gretos traukia į gimtąsias vietas kažkur šiaurėje, jie gaivališka jėga prašniokščia mūsų papelkiais, paupiais ir paežerėmis. Marių bangomis jie kyla užliejamoje Nemuno žemupio pievose, tamsiais debesimis praslenka dangaus skliautu ir vėl sukrenta į šlapynę. Tuo metu poilsio ir maisto ieškančius gaidukus gali sutikti upių ir ežerų salose kartu su ten iš žiemaviečių sugrįžusiomis žuvėdromis.

- Balandžio 1 d. – Pasaulinė paukščių diena
- Balandžio 17 d. – Velykos
- Balandžio 18 d. – Antroji Velykų diena
- Balandžio 22 d. – Žemės diena

Gegužė

Pr.	A	T	K	P	Š	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Jūršarkė (Haematopus ostralegus)

Armando Naudžiaus nuotr.

Jūršarkė yra geras pavyzdys kaip gamtotvar-
kos priemonėmis galima pagerinti šių paukščių
populiacijos būklę. Vykdam žuvėdrų apsaugos
projektą, Nemuno salose buvo šalinama suve-
šėjusi žolinė augmenija, kertami sužėlę krūmai,
žemsiurbėmis pilamos ir formuojamos salos.
Tokių pokyčius netruko įvertinti jūršarkės – net
kelios jų poros apsigyveno Nemuno vidurupyje.
Pastaraisiais metais čia buvo žinomi tik pavieniai
šių pajūrio paukščių perėjimo atvejai.

- Gegužės 1 d. – Tarptautinė darbo diena,
Gegutės diena, Motinos diena
- Gegužės 22 d. – Tarptautinė biologinės
įvairovės diena
- Gegužės 24 d. – Europos parkų diena

Birželis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
		1	2	3	4	5
		☀ 4:49–21:44 ☾ 5:35–	☀ 4:48–21:45 ☾ 00:13–6:22	☀ 4:47–21:46 ☾ 00:58–7:21	☀ 4:47–21:48 ☾ 1:30–8:31	☀ 4:46–21:49 ☾ 1:52–9:47
6	7	8	9	10	11	12
☀ 4:45–21:50 ☾ 2:09–11:04	☀ 4:44–21:51 ☾ 2:21–12:22	☀ 4:44–21:52 ☾ 2:31–13:42	☀ 4:43–21:53 ☾ 2:41–15:03	☀ 4:43–21:53 ☾ 2:51–16:28	☀ 4:42–21:54 ☾ 3:01–17:57	☀ 4:42–21:55 ☾ 3:15–19:33
13	14	15	16	17	18	19
☀ 4:42–21:56 ☾ 3:35–21:10	☀ 4:41–21:56 ☾ 4:04–22:40	☀ 4:41–21:57 ☾ 4:52–23:49	☀ 4:41–21:57 ☾ –6:02	☀ 4:41–21:58 ☾ 00:36–7:31	☀ 4:41–21:58 ☾ 1:05–9:05	☀ 4:41–21:59 ☾ 1:24–10:38
20	21	22	23	24	25	26
☀ 4:41–21:59 ☾ 1:37–12:05	☀ 4:41–21:59 ☾ 1:48–13:27	☀ 4:41–21:59 ☾ 1:57–14:47	☀ 4:42–21:59 ☾ 2:06–16:04	☀ 4:42–21:59 ☾ 2:16–17:22	☀ 4:42–21:59 ☾ 2:28–18:39	☀ 4:43–21:59 ☾ 2:44–19:55
27	28	29	30			
☀ 4:43–21:59 ☾ 3:05–21:06	☀ 4:44–21:59 ☾ 3:35–22:08	☀ 4:45–21:59 ☾ 4:18–22:57	☀ 4:45–21:58 ☾ 5:14–23:32			

Rudagalvis kiras (*Chroicocephalus ridibundus*)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Rudagalviai kirai yra labai svarbūs žuvėdrų kaimynai. Jeigu šalimais įsikuria triukšminga ir gausi rudagalvių kirų kolonija, žuvėdros gali jaustis daug saugesnės. Kirai aršiai puola kiaušiniuoti susiruošusias varnas, nendrines linges, atklydusias audines ir kitus plėšrūnus. Taip jie apgina ir kaimynystėje gyvenančias žuvėdras. Bėda tik ta, kad kirai savo išmatomis gausiai patrešia nederlingus smėlynus ir paskatina salų apaugimą aukštomis žolėmis bei krūmais.

**Birželio 5 d. – Pasaulinė aplinkos
apsaugos diena**

Birželio 5 d. – Tėvo diena

Birželio 22 d. – Vasaros saulėgrįžos diena

Birželio 24 d. – Rasos

Liepa

Pr.	A	T	K	P	Š	S
				1	2	3
				☀ 4:46–21:58 ☾ 6:21–23:57	☀ 4:47–21:58 ☾ 7:35–	☀ 4:48–21:57 ☾ 00:15–8:52
4	5	6	7	8	9	10
☀ 4:49–21:56 ☾ 00:29–10:09	☀ 4:50–21:56 ☾ 00:39–11:26	☀ 4:51–21:55 ☾ 00:49–12:45	☀ 4:52–21:54 ☾ 00:58–14:05	☀ 4:53–21:54 ☾ 1:08–15:30	☀ 4:54–21:53 ☾ 1:20–17:00	☀ 4:55–21:52 ☾ 1:35–18:34
11	12	13	14	15	16	17
☀ 4:56–21:51 ☾ 1:59–20:07	☀ 4:57–21:50 ☾ 2:36–21:28	☀ 4:49–21:49 ☾ 3:34–22:26	☀ 5:00–21:48 ☾ 4:56–23:03	☀ 5:01–21:46 ☾ 6:31–23:27	☀ 5:03–21:45 ☾ 8:08–23:43	☀ 5:04–21:44 ☾ 9:41–23:55
18	19	20	21	22	23	24
☀ 5:06–21:43 ☾ 11:08–	☀ 5:07–21:41 ☾ 00:05–12:31	☀ 5:09–21:40 ☾ 00:14–13:51	☀ 5:10–21:38 ☾ 00:24–15:10	☀ 5:12–21:37 ☾ 00:35–16:28	☀ 5:13–21:35 ☾ 00:50–17:44	☀ 5:15–21:34 ☾ 1:09–18:57
25	26	27	28	29	30	31
☀ 5:17–21:32 ☾ 1:36–20:02	☀ 5:18–21:30 ☾ 2:14–20:55	☀ 5:20–21:29 ☾ 3:06–21:35	☀ 5:22–21:27 ☾ 4:11–22:02	☀ 5:23–21:25 ☾ 5:24–22:22	☀ 5:25–21:24 ☾ 6:41–22:36	☀ 5:27–21:22 ☾ 7:58–22:48

Paprastasis griciukas (*Limosa limosa*)

Vytauto Knyvos nuotr.

Griciukas mūsų krašte yra nykstantis paukštis, todėl niekur nėra dažnas. Tad būna labai smagu jį išvysti maklinėjantį žmogaus rankomis tvarkomose ar naujai supiltose žuvėdrų salose. Kretuono ežero Didžioji sala yra bene vienintelė vieta, kur kartu draugiškai gyvena upinės žuvėdros ir griciukai. Šie visiškai skirtingi paukščiai netgi lizdus krauna šalia vieni kitų. Žemaūge žole apaugusioje kalvelėje įsikūrusią nedidelę žuvėdrų koloniją supa užslėpti griciukų lizdai.

Liepos 6 d. – Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena

Liepos 10 d. – Septyni broliai miegantys

Liepos 20 d. – Perkūno diena

Rugpjūtis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
1 ☀ 5:28–21:20 ☾ 9:16–22:57	2 ☀ 5:30–21:18 ☾ 10:33–23:06	3 ☀ 5:32–21:16 ☾ 11:52–23:15	4 ☀ 5:34–21:14 ☾ 13:14–23:26	5 ☀ 5:36–21:12 ☾ 14:39–23:39	6 ☀ 5:37–21:10 ☾ 16:09–23:58	7 ☀ 5:39–21:08 ☾ 17:40–
8 ☀ 5:41–21:06 ☾ 00:27–19:05	9 ☀ 5:43–21:04 ☾ 1:14–20:12	10 ☀ 5:45–21:02 ☾ 2:23–20:58	11 ☀ 5:46–21:00 ☾ 3:53–21:27	12 ☀ 5:48–20:57 ☾ 5:30–21:46	13 ☀ 5:50–20:55 ☾ 7:07–22:00	14 ☀ 5:52–20:53 ☾ 8:39–22:11
15 ☀ 5:54–20:51 ☾ 10:06–22:21	16 ☀ 5:56–20:49 ☾ 11:30–22:30	17 ☀ 5:57–20:46 ☾ 12:52–22:41	18 ☀ 5:59–20:44 ☾ 14:12–22:54	19 ☀ 6:01–20:42 ☾ 15:31–23:11	20 ☀ 6:03–20:39 ☾ 16:47–23:36	21 ☀ 6:05–20:37 ☾ –17:55
22 ☀ 6:07–20:35 ☾ 00:10–18:53	23 ☀ 6:08–20:32 ☾ 00:58–19:36	24 ☀ 6:10–20:30 ☾ 1:59–20:07	25 ☀ 6:12–20:28 ☾ 3:10–20:29	26 ☀ 6:14–20:25 ☾ 4:27–20:44	27 ☀ 6:16–20:23 ☾ 5:45–20:56	28 ☀ 6:18–20:20 ☾ 7:04–21:06
29 ☀ 6:19–20:18 ☾ 8:22–21:15	30 ☀ 6:21–20:16 ☾ 9:41–21:24	31 ☀ 6:23–20:13 ☾ 11:02–21:33				

Krantinis tilvikas

(*Actitis hypoleucos*)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Šviežiai supiltose smėlio ir žvirgždo salose, kurios dar neapaugusios tankiomis žolėmis, krantinis tilvikas yra neatskiriamas žuvėdrų pagalovas. Šis mažas tilvikas lizdai duobutę įsirengia žuvėdrų kolonijos apsuptyje, kartais visai šalia perinčių žuvėdrų. Krantinis tilvikas žino, kad grėsmės akivaizdoje jam į pagalbą bema-tant suskubs gausesnės ir žvitresnės žuvėdrų pajėgos. Didesnėse žuvėdrų kolonijose gali ap-sigyventi net kelios krantinių tilvikų poros.

Rugpjūčio 10 d. – Paskutiniojo perkūno diena

Rugpjūčio 15 d. – Žolinė

Rugpjūčio 24 d. – Gandrų išskridimo diena

Rugsėjis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
			1	2	3	4
			☀ 6:25–20:11 ☾ 12:27–21:45	☀ 6:27–20:08 ☾ 13:54–22:02	☀ 6:29–20:06 ☾ 15:24–22:26	☀ 6:30–20:03 ☾ 16:50–23:04
5	6	7	8	9	10	11
☀ 6:32–20:01 ☾ 18:02–	☀ 6:34–19:58 ☾ 00:03–18:54	☀ 6:36–19:56 ☾ 1:23–19:28	☀ 6:38–19:53 ☾ 2:56–19:50	☀ 6:40–19:51 ☾ 4:32–20:05	☀ 6:41–19:48 ☾ 6:06–20:17	☀ 6:43–19:46 ☾ 7:36–20:27
12	13	14	15	16	17	18
☀ 6:45–19:43 ☾ 9:02–20:36	☀ 6:47–19:40 ☾ 10:27–20:46	☀ 6:49–19:38 ☾ 11:50–20:58	☀ 6:51–19:35 ☾ 13:11–21:14	☀ 6:52–19:33 ☾ 14:31–21:35	☀ 6:54–19:30 ☾ 15:44–22:05	☀ 6:56–19:28 ☾ 16:47–22:48
19	20	21	22	23	24	25
☀ 6:58–19:25 ☾ 17:35–23:44	☀ 7:00–19:23 ☾ 18:10–	☀ 7:02–19:20 ☾ 00:53–18:35	☀ 7:04–19:18 ☾ 2:08–18:52	☀ 7:05–19:15 ☾ 3:27–19:05	☀ 7:07–19:12 ☾ 4:46–19:15	☀ 7:09–19:10 ☾ 6:05–19:24
26	27	28	29	30		
☀ 7:11–19:07 ☾ 7:26–19:32	☀ 7:13–19:05 ☾ 8:47–19:42	☀ 7:15–19:02 ☾ 10:12–19:53	☀ 7:17–19:00 ☾ 11:41–20:07	☀ 7:18–18:57 ☾ 13:12–20:29		

Geltonoji kielė (Motacilla flava)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Įprasta manyti, kad upių ir ežerų salos yra tilvikų, žuvėdrų ir ančių užvaldytomis buveinėmis. Tačiau tokiose salose gausu ir kitų mažiau išraiškių sparnuočių. Geltonoji kielė yra viena iš gausaus žvirblinių būrio atstovių. Šie paukščiai gyvena slapčiau, tarsi kitų iškilnesnių paukščių šešėlyje. Jie labiau pamėgę tankesne žole ir krūmais apaugusias sausmes, nes tokiose vietose lengviau maisto susirasti, lizdėlį paslėpti ir nuo plėšrių akių pasislėpti.

Rugsėjo 22 d. – Rudens lygiadienis

Spalis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
					1	2
					7:20–18:55 14:40–21:01	7:22–18:52 15:54–21:52
3	4	5	6	7	8	9
7:24–18:50 16:54–23:05	7:26–18:47 17:32–	7:28–18:45 00:32–17:56	7:30–18:42 2:06–18:12	7:32–18:40 3:39–18:25	7:33–18:37 5:08–18:35	7:35–18:35 6:35–18:44
10	11	12	13	14	15	16
7:37–18:32 8:00–18:53	7:39–18:30 9:23–19:04	7:41–18:28 10:47–19:17	7:43–18:25 12:09–19:36	7:45–18:23 13:27–20:02	7:47–18:20 14:36–20:39	7:49–18:18 15:31–21:30
17	18	19	20	21	22	23
7:51–18:16 16:11–22:34	7:53–18:13 16:39–23:48	7:55–18:11 –16:58	7:57–18:09 1:02–17:12	7:59–18:06 2:23–17:23	8:01–18:04 3:43–17:32	8:03–18:02 5:02–17:41
24	25	26	27	28	29	30
8:05–18:00 6:24–17:50	8:07–17:57 7:49–18:00	8:09–17:55 9:18–18:13	8:11–17:53 10:51–18:32	8:13–17:51 12:24–19:01	8:15–17:49 13:48–19:46	7:17–16:47 13:53–19:53
31						
7:19–16:44 14:36–21:17						

Raudonkojis tulikas (Tringa totanus)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Raudonkojis tulikas yra drėgnų pievų, ganyklų ir šlapynių gyventojas, todėl rečiau sutinkamas žuvėdrų draugėje, kurios mieliau renkasi atviras smėlėtas buveines. Tačiau didelėse žemaužge žole apaugusiosiose salose juos galima aptikti gyvenant drauge. Žinomiausia tokia vieta yra Kretuono ežero Didžioji sala, kur šie skirtingi paukščiai jau daugelį metų gyvena kartu. Pavieniai raudonkojai tulikai kuriasi ir žuvėdrų pamėgtoje Nemuno saloje ties Lipliūnais.

- Spalio 1–2 d. – Paukščių palydų šventė
- Spalio 2 d. – Pasaulinė natūralios aplinkos diena
- Spalio 4 d. – Pasaulinė gyvūnų globos diena

Lapkritis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
	1	2	3	4	5	6
	☀ 7:21–16:42 ☾ 15:03–22:49	☀ 7:23–16:40 ☾ 15:21–	☀ 7:25–16:38 ☾ 00:21–15:34	☀ 7:27–16:36 ☾ 1:49–15:44	☀ 7:29–16:34 ☾ 3:15–15:53	☀ 7:31–16:32 ☾ 4:38–16:01
7	8	9	10	11	12	13
☀ 7:33–16:31 ☾ 6:01–16:11	☀ 7:35–16:29 ☾ 7:24–16:23	☀ 7:37–16:27 ☾ 8:47–16:39	☀ 7:39–16:25 ☾ 10:07–17:01	☀ 7:41–16:23 ☾ 11:21–17:34	☀ 7:43–16:22 ☾ 12:23–18:19	☀ 7:45–16:20 ☾ 13:09–19:19
14	15	16	17	18	19	20
☀ 7:47–16:18 ☾ 13:41–20:29	☀ 7:49–16:17 ☾ 14:04–21:44	☀ 7:51–16:15 ☾ 14:19–23:01	☀ 7:52–16:13 ☾ –14:31	☀ 7:54–16:12 ☾ 00:19–14:41	☀ 7:56–16:11 ☾ 1:37–14:49	☀ 7:58–16:09 ☾ 2:56–14:57
21	22	23	24	25	26	27
☀ 8:00–16:08 ☾ 4:19–15:07	☀ 8:02–16:06 ☾ 5:46–15:18	☀ 8:04–16:05 ☾ 7:19–15:34	☀ 8:05–16:04 ☾ 8:55–15:58	☀ 8:07–16:03 ☾ 10:26–16:37	☀ 8:09–16:02 ☾ 11:42–17:37	☀ 8:11–16:01 ☾ 12:35–18:59
28	29	30				
☀ 8:12–16:00 ☾ 13:08–20:32	☀ 8:14–15:59 ☾ 13:28–22:06	☀ 8:16–15:58 ☾ 13:42–23:36				

Upinis kirlikas (Charadrius dubius)

Eugenijaus Drobelio nuotr.

Iš žemsiurbės vamzdžių vis dar kliokia smėlio ir žvirgždo sąnašos, o po naujai virš upės tėkmės formuojamą žuvėdrų buveinę jau šmirinėja vikrus ir labai landus upinis kirlikas. Jis pirmas aptiko šią šviežutėlę salą ir apie naujus namus melodingais balsais pranešė visiems aplinkui. Bemat atskris daugiau kirlikų. Jie skardens, gaisios vienas kitą, kovos dėl tinkamesnio smėlio lopinėlio ir kvies kitus sparnuočius įsikurti kartu. Kuri žuvėdra pajėgs atsispirti tokioms vilionėms.

Lapkričio 1 d. – Visų Šventųjų diena
Lapkričio 2 d. – Vėlinės,
Mirusiųjų atminimo diena

Gruodis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
			1	2	3	4
			☀ 8:17–15:57 ☾ 13:53–	☀ 8:19–15:56 ☾ 1:02–14:02	☀ 8:20–15:55 ☾ 2:25–14:11	☀ 8:22–15:55 ☾ 3:46–14:20
5	6	7	8	9	10	11
☀ 8:23–15:54 ☾ 5:07–14:31	☀ 8:25–15:54 ☾ 6:29–14:45	☀ 8:26–15:53 ☾ 7:49–15:04	☀ 8:27–15:53 ☾ 9:06–15:32	☀ 8:29–15:52 ☾ 10:12–16:13	☀ 8:30–15:52 ☾ 11:05–17:07	☀ 8:31–15:52 ☾ 11:42–18:14
12	13	14	15	16	17	18
☀ 8:32–15:52 ☾ 12:08–19:28	☀ 8:33–15:52 ☾ 12:25–20:44	☀ 8:34–15:52 ☾ 12:38–22:01	☀ 8:35–15:52 ☾ 12:48–23:17	☀ 8:36–15:52 ☾ –12:57	☀ 8:37–15:52 ☾ 00:33–13:05	☀ 8:37–15:52 ☾ 1:52–13:13
19	20	21	22	23	24	25
☀ 8:38–15:53 ☾ 3:14–13:23	☀ 8:39–15:53 ☾ 4:42–13:36	☀ 8:39–15:53 ☾ 6:16–13:55	☀ 8:40–15:54 ☾ 7:51–14:26	☀ 8:40–15:54 ☾ 9:18–15:16	☀ 8:41–15:55 ☾ 10:23–16:30	☀ 8:41–15:56 ☾ 11:06–18:03
26	27	28	29	30	31	
☀ 8:41–15:57 ☾ 11:32–19:42	☀ 8:41–15:57 ☾ 11:49–21:17	☀ 8:41–15:58 ☾ 12:01–22:47	☀ 8:42–15:59 ☾ 12:11–	☀ 8:42–16:00 ☾ 00:12–12:20	☀ 8:41–16:01 ☾ 1:35–12:29	

Lenktasnapis bėgikas (*Calidris ferruginea*)

Vytauto Knyvos nuotr.

Nemuno žemupyje kyšančios salos yra labai svarbios sezoninių migracijų metu pajūriu keliaujantiems tilvikų būriams. Šiose salose jie pasirodo vasarai įpusėjus ir užtrunka iki vėlyvo rudens. Vienų rūšių paukščius keičia kiti, mažesnius pulkus gena didesni. Jų gretose galima išvysti ir tolimosios tundros gyventoją lenktasnapį bėgiką. Kartu su kitais tilvikais salose ir salėlėse jis ilsisi, maitinasi ir kaupia jėgas vėlesnei ilgai kelionei.

Gruodžio 3–4 d. – Medžių puošimo šventė
Gruodžio 24 d. – Kūčios
Gruodžio 25–26 d. – Kalėdos. Gražių švenčių!